

Д
ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НА НАОА

ДОКЛАД

НА

**ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ
ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА
АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ**

„МЕДИЦИНА”

В МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р П. СТОЯНОВ“ ВАРНА

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на специалността от регулираните професии „Медицина“ в Медицинския университет „Проф. д-р П. Стоянов“- Варна.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 33 и чл. 34 от ПДНАОА и Критериите за програмна акредитация, приети от Акредитационния съвет на НАОА /20. 10.2016 г./ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 2 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
- II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
- III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ /СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ/ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 4), ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 г.
- IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
- V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от Акредитационния съвет (АС)	Протокол № 22/19.12.2019 г.
2.	Стартиране на процедурата (дата на платежно нареждане)	11.02.2020 г.
3.	Утвърждаване на състав на експертна група (ЕГ) от АС проф. д-р Арман Постаджиян, дмн - ръководител на ЕГ проф. д-р Емил Кумчев, дм – член на ЕГ доц. д-р Нели Спасова, дм – член на ЕГ Наблюдаващ процедурата: проф. д-р Върбан Ганев, дбн	Протокол № 26/10.12.2020 г.
4.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ (проведени срещи <i>on line</i>)	22 януари 2021 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 13/27.04.2021 г.
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 13/27.04.2021 г.
7.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

АС на НАОА е дал програмна акредитация на специалността от регулираните професии “Медицина” (Протокол № 5/06.03.2014 г.) в МУ–Варна на основание на обща оценка по критериите **9,28** (девет цяло и двадесет и осем стотни) със срок на валидност шест години. Определен е капацитет на специалността от **2200** студенти и са отправени четири препоръки:

- (1) Да се увеличи относителният дял на студентите и докторантите, участващи в национални и международни проекти.
- (2) Да се увеличи броят на обучаващите се по европейски програми за обмен на студенти, докторанти и преподаватели.
- (3) В научноизследователската дейност да се формира стратегия за повишаване качеството и броя на докторантски теми и научните публикации в национални и международни списания с IF.
- (4) Да се обявят конкурси за асистенти по предклиничните дисциплини.

Изпълнението на препоръките е разгледано от САНК на НАОА (Протокол №12/05.07.2018 г.) и АС констатира цялостно изпълнение на препоръка 4 и изпълнение в ход на препоръки 1, 2 и 3. В доклада на ЕГ от текущата процедура се установява, че всички отправени препоръки са изпълнени или се изпълняват текущо.

След проведена процедура за изменение на капацитета, АС на НАОА определя капацитет на специалността „Медицина“ в МУ-Варна от **2200** студенти **на 2640** студенти (Протокол № 1/12.01.2017 г.).

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТИ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/-ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 4)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 2 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. При извършване на обучение по специалността от регулираните професии се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище.

1.1.1. Медицинският факултет на МУ–Варна организира обучението на студентите по специалността от регулираните професии „Медицина” в съответствие с мисията, стратегическите цели и задачи на висшето училище, които са ясно представени в Правилник за дейността и Стратегия за развитие на Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна, Стратегия на Факултета по медицина за осъществяване на политиката на Медицинския университет – Варна за развитие на професионално направление „Медицина“ и други вътрешни документи. Мисията на МУ–Варна и в частност на Факултета по медицина (МФ) е да отговори на обществените потребности от висококвалифицирани медицински и управленски кадри в здравеопазването и социалната сфера в съответствие с националните стратегии за развитие на образованието и здравеопазването и международните стандарти; да развива фундаменталната и приложната изследователска дейност, иновации и нови технологии, както и да подобрява здравето на нацията в партньорство с останалите звена в здравната система. Акцентите по пътя към изпълнението на мисията са във всички основни направления за ВУ: Учебна дейност; Научноизследователска дейност (НИД); Институционално развитие; Развитие на партньорските взаимоотношения и международното сътрудничество. МФ на МУ–Варна има организационна структура, съответстваща на предмета на дейност. Разработена е необходимата вътрешна нормативна база на основните дейности и е обезпечено тяхното управление и ресурси. Поставени са специфични цели на обучението, НИД и ресурсното осигуряване, които са съобразени с тези на МУ-Варна, обществено-значими са и отговарят на очакванията на студенти и потребители на кадри.

Обучението на студентите по специалност от регулираните професии „Медицина” е организирано за постигането на високо качество на теоретичното и практическо обучение. То се реализира в съответствие със съвременните тенденции и европейските стандарти в медицинското образование. Фокусирано е върху цялостното професионално и личностно развитие на студентите, формирането на трайни знания и умения, развитието на критично и иновативно мислене, усвояване на съвременните технологии и използване на възможностите им в профилактичните, диагностични и лечебни дейности.

В областта на НИД на МФ са поставени цели и задачи в съответствие със Стратегия за развитие на МУ–Варна (2016-2020 г.) и със Стратегия за иновации на МУ–Варна за периода 2015-2020 г. Те включват стимулиране и подкрепа на организирането и провеждането на научни изследвания в областите на изведени приоритетни направления - Храни и хранене, Трансплантационна и имплантационна медицина, Заболявания на

централната нервна система, Онкология и редки заболявания, Мениджмънт на болестите. По специфична цел Иновации и НИД основен акцент е поставен върху развитие на наличната инфраструктура за НИД, прилагане на високотехнологични комплекси и продукти и създаването на нови изделия и технологии, поддържане на периодична обратна връзка с научните изследователи по отношение на тяхната научна, проектна и иновационна активност чрез електронна система за отчитане на научноизследователската дейност, създаване на условия за реализиране на качествени, иновативни научни изследвания с клинична приложимост.

Основна цел на ръководството на МФ е осигуряване на високо качество на академичния състав чрез провеждане на целенасочена програма за растеж и развитие на кадрите. Поставени са цели и задачи за развитие и усъвършенстване на материалната и информационната база на МФ в подкрепа на поддържане и усъвършенстване на качеството в образователния процес и НИД.

1.1.2. В МУ–Варна съществува цялостна концепция за качеството на обучение и процеса на неговата реализация. Изградена е система за управление на качеството в институцията. Политиката по качество и Системата за управление на качеството са описани в *Ръководство за управление на качеството на обучение в Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“–Варна*, разработено през 2003 г., актуализирано през 2008, 2013 и 2018 г. Ръководството е разработено съгласно EFQM модела и ISO 9001:2015 и е налично на интернет страницата на МУ-Варна. Системата за управление на качеството в МУ-Варна функционира на три нива, обхващащи всички структурни звена на ВУ.

(1) **Общоуниверситетско ниво** - Зам.-ректорът по международно сътрудничество (МС) е отговорен за системата за управление на качеството. Организацията по мониторинга на системата по качеството на това ниво е отговорност на Централната комисия по управление на качеството (ЦКУК) и на отдел „Управление на качеството и акредитация“. Съставът на ЦКУК се утвърждава или актуализира всяка академична година и се приема от Академичния съвет (АКС) на МУ–Варна. Изработен е статут на ЦКУК, който определя функциите на комисията, съобразен с Правилника на дейността на МУ-Варна.

(2) **Ниво основно звено** - сформирани са комисии по качество на основните звена, които подпомагат и контролират качеството на учебния процес. Тези комисии извършват оценка на функционалността на системата за управление на качеството в рамките на основното звено. Оценката се извършва по годишен план и има за цел да се предприемат коригиращи и превантивни действия спрямо несъответствията в учебния процес. Съставите на комисии по качеството се приемат от съветите на основните звена и при необходимост се актуализират от тях. Комисиите по качеството на основните звена работят в тясно сътрудничество с ЦКУК и Отдел „Управление на качеството и акредитация“. Те са наблюдавани от Зам.-ректора по МС; Съвета на основните звена, от Деканите и Зам.-деканите; Директорите на департамента, колежа и филиалите; комисии работят тясно с ръководителите на Катедри/Учебни сектори (УС), както и с отговорниците по качеството на съответните звена. В състава им участват представители на студентите, докторантите, както и на потребителите на кадри (работодатели).

(3) **Ниво Катедра/Учебен сектор**. Отговорниците по качество, съвместно с ръководителите на Катедри и Учебни сектори, отговарят за осигуряване на качеството на учебния процес. Отговорниците по качеството задължително преминават курс на обучение по Системата за управление на качеството в МУ– Варна. Списъкът с отговорниците по качество на Катедрите/Учебните сектори се актуализира всяка академична година от Ръководителите на комисии на основните звена, по предложение на Ръководителите на катедри. Информацията, свързана с качеството на обучение на ниво Катедра, се подава от отговорниците по качество към Ръководителите на съответните катедри, Комисиите по качеството на основните звена и Отдела по управление на качеството и акредитация. Периодично се провеждат курсове, свързани с качеството на обучение и повишаване на

квалификацията на академичния състав. През 2014 г. е проведен курс от външен учител във връзка с излизането на новия стандарт ISO 9001:2015. През 2016 г. са проведени две обучения на ЦКУК – с участие на Комисиите по качество на отделните основни звена, относно функционирането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучение.

Организирант се семинари, срещи, в които участие вземат представители на потребителите на кадри (работодателите) в областта на здравеопазването и се обсъждат проблемите, свързани с промяната в пазара на труда и изискванията към студентите, специализантите и докторантите и тяхното обучение. За периода 2014-2020 г. са издадени и публикувани Информационен каталог „Управление на качеството и акредитация“ за периода 2012-2016 година и Информационен каталог „Управление на качеството и акредитация“-2 за периода 2016-2020 година, които са налични на интернет страницата на ВУ.

1.1.3. Разработена е политика за устойчиво интегриране на науката в обучението чрез програма „Политика за устойчиво интегриране на науката в обучението“, която гарантира взаимовръзката между научните изследвания и обучението в МФ на МУ. В стратегическите дейности по няколко от основните цели са залегнали принципите за образователен и научноизследователски интегритет, насърчаване на ранното и систематично развитие на научноизследователския потенциал на студенти, докторанти и млади учени и стимулиране на креативност, иновации и трансфер на знания в практиката.

Осъществяването на устойчива взаимовръзка между световните и национални постижения на съвременната наука и обучението на студентите е стратегически приоритет, който конкретно се обезпечава в три основни аспекта:

1. Достъпност на научните изследвания в международен, национален и институционален контекст.

2. Стимулиране на развитието на преподавателския състав в посока използване на съвременни методи на обучение и предоставяне на актуална научна информация на студентите.

3. Насърчаване на студентите да участват в международни, национални и институционални научни проекти, семинари, конференции, кампании и активно да следят научната информация, излизаща в конкретната образователна област.

Политиката за интегриране на науката в обучението е подкрепена от вътрешни нормативни документи на МУ-Варна – Стратегия на Факултета по медицина за осъществяване на политиката на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“– Варна за развитие на професионално направление „Медицина“, Стратегия за развитие на МУ –Варна (2016-2020), Стратегия за иновации на МУ–Варна за периода 2015-2020 г., Ръководство за управление на качеството на обучение в МУ–Варна. През 2015 г. Ръководството на МУ–Варна официално е утвърдило приоритетни научни направления за периода 2015-2020 г. в своята „Стратегия за иновации на Медицински университет–Варна“: През 2016 г. в структурата на ВУ е създаден „Научноизследователски институт“, разкрит с Постановление на Министерски съвет на РБългария №80 от 14.04.2016 г. Той извършва фундаментални, клинични и транслационни научни изследвания в приоритетните научни направления на ВУ, които произтичат от националните научни приоритети по медицина. Всяко основно звено на институцията развива НИД съгласно съвременните стандарти и съобразно научните приоритети на МУ–Варна.

Критерий 1.2. Управление на качеството на образованието

1.2.1. Дейността по управление на качеството на обучение в МФ е обект на вътрешен и външен одит, и е съобразена със стандартите на БДС EN ISO 9001:2015. Съгласно изискванията на Закона за висшето образование, както и на Правилника за дейността на Медицински университет–Варна, вътрешната система за оценяване на качеството е задължителна. Тя включва редица процедури за осигуряване и контрол на качеството. Процедурата по одитиране е разработена съгласно изискванията на EFQM модела и ISO и е

описана в „Ръководство за управление качеството на обучение в Медицински университет Проф. д-р П. Стоянов–Варна“. Извършваните одити са четири вида:

(1) Вътрешен одит на системата по качеството на ниво ВУ. Той се извършва от Зам.-ректора по МС по предложение на ЦКУК и се утвърждава от Ректора.

(2) Вътрешен одит по основни звена. Извършва се с цел оценка на функционалността на системата за управление на качество в рамките на основното звено. Извършва се по график, изготвен и утвърден от ръководителите на основните звена.

(3) Текущ одит в рамките на всяка Катедра/Учебен сектор. Извършва се периодичен преглед на процесите, касаещи качеството на обучение в Катедрата или Учебния сектор.

(4) Последващ одит. Непланиран, провежда се на всяко от горепосочените нива с цел оценка на ефективността на предписаните коригиращи действия и тяхното изпълнение.

През периода 2013-2020 г. в МФ са били планирани от ЦКУК и са осъществени четири вътрешни одита (2013, 2015, 2017 и 2019 г.) за всички катедри. Съотношението на планирани и извършени вътрешни одити от ЦКУК е 4:4. Проведени текущи одити по дисциплини във връзка с учебния процес за специалност „Медицина“ за акредитирания период са **1512**, равномерно разпределени в годините. За периода 2014-2020 г. МУ-Варна е провел 16 обучителни курса с участие на преподаватели, докторанти и служители, свързани с качеството на обучението и повишаване на квалификацията на академичния състав и административното обслужване. Повишаването на професионалната квалификация се подпомага и на проектен принцип. В курсове за повишаване на квалификацията на преподавателския състав по проекти по ОП „Развитие на човешките ресурси“: „Повишаване на научния потенциал и възможностите за кариерно развитие в областта на медицината, здравеопазването и биотехнологиите“ и „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на Медицински университет Проф. д-р Параскев Стоянов– Варна“ са участвали съответно 39 и 33 души от МФ. През всеки семестър се анализира мнението на студентите по специалност „Медицина“ чрез провеждане на анонимни анкети относно: преподаването по учебните дисциплини, включени в учебния план на специалността; Осигурена е обратна връзка с преподавателите, които се запознават с резултатите от анкетните проучвания, оценяващи качеството на тяхната работа. Студентската оценка от анкетното проучване се взема под внимание при оформяне на крайната атестационна оценка на преподавателите. Деканското ръководство анализира резултатите и изготвя препоръки.

1.2.2. В МУ–Варна е създадена система, гарантираща качеството на НИД и спазване на етичния кодекс. Контролът се включва на различни етапи от разработването на научните проекти до публикуване на резултатите. В това отношение МУ–Варна има разработени редица нормативни документи: Правилник за управление на интелектуалната собственост на Медицински университет Проф. д-р Параскев Стоянов – Варна; Правилник за работата на Комисията по етика към Медицински университет Проф. д-р Параскев Стоянов – Варна; Етичен кодекс за академичното единство на Медицински университет Проф. д-р Параскев Стоянов – Варна; Правилник за прилагане на Европейската харта на изследователите в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Комисията по етика в научните изследвания (КЕНИ) е експертен и консултативен орган, учреден към МУ-Варна със заповед на Ректора. Комисията работи в съответствие с действащата в момента законодателна рамка, третираща етичните аспекти на научните изследвания върху хора, като осъществява и периодичен надзор и дава становище относно етичните аспекти на научните изследвания в МУ–Варна. Правилата за работа са оформени в отделен правилник, с последна актуализация през 2018 г. Комисията отчита дейността си ежегодно пред Ректора. За периода са разгледани и изготвени становища на **357** научни изследвания от МУ–Варна, **8** изследвания от външен възложител. Изготвени са 46 становища за промени в одобрени от КЕНИ научни изследвания. Изготвени са **94** становища за междинни или финални отчети на приключили проучвания, одобрени от КЕНИ. Общият брой изготвени становища на научни изследвания за периода 2013-2020 г. възлиза на **503**.

Констатации за изпълнение на критерий 1:

В МФ на МУ-Варна е създадена и утвърдена политика за осигуряване на качеството, която е публично оповестена. Приети са вътрешни нормативни документи, регламентиращи основните академични дейности и са изградени структури за тяхното осъществяване. Цялостната академична дейност за обучението по специалност от регулираните професии „Медицина“ е съобразена с мисията и стратегическите цели на ВУ и е подчинена на институционалната Система за управление и поддържане на качеството на обучение. Осъществена е взаимовръзка между научните изследвания и обучението. Утвърдена е организация за управление на качеството на учебния процес и преподаването, включваща редовно проучване и оповестяване на мнението на студентите. Създадени са условия за гарантиране на академичните свободи, за предотвратяване и санкциониране на проявите на дискриминация, изпитни измами и плагиатство.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. ВУ изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация на професионалните направления и съответните специалности (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на заинтересовани страни.

2.1.1. Обучението на студентите по специалност „Медицина“ в МФ на МУ-Варна се провежда по изготвена и утвърдена учебна документация, която може да се раздели в две основни групи: (1) *задължителна учебна документация*: квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми, ежегоден график на учебните занятия, седмични учебни разписи, и (2) *допълнителна учебна документация*: студентски картони за практически упражнения, книжки на стажанта, протоколи за изпит и главна книга, в която се съхранява цялото досие на студента от неговото записване до дипломирането му. Разработването и процедурите по одобрение на учебната документация са съобразени със Закона за висшето образование; Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на Европа от 7 септември 2005 г. относно признаване на професионалните квалификации; Закон за признаване на професионалните квалификации (изм. от 01.08.2016 г.); Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите „Медицина“ и „Дентална медицина“ на ОКС „магистър“; Наредба 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища; Ръководство за прилагане на системите за формиране, натрупване, признаване и трансфер на кредити (ЕСТК); Правилник за дейността на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна; Правилник за учебната дейност на МУ– Варна. Съдържанието на учебната документация се приема и контролира от Комисия по учебна дейност.

Квалификационната характеристика за специалност „Медицина“ е основен документ при планирането, организирането и управлението на учебния процес. В съдържанието на квалификационната характеристика са включени: обща характеристика на професията, цели на обучението, компетентност и умения, които трябва да притежава завършилият „магистър-лекар“, като са изведени съвременните изисквания в системата на здравеопазването - профилактиката на заболяванията и промоцията на здравето. Основните акценти в теоретичната и практическата подготовка са съобразени с Наредбата за единните държавни изисквания за специалност „Медицина“. Посочени са и възможностите за реализация на завършилите специалността. Квалификационната характеристика е приета с решение на Факултетен съвет (Протокол №18/10.02.2020 г.), утвърдена от АкС (Протокол №56/10.02.2020 г.) и е публикувана на страницата на МУ–Варна.

Учебният план дефинира формата и срока на обучение; всички изучавани дисциплини (задължителни и предлагани избираеми и факултативни); последователността, в която се изучават; часовете за лекции и упражнения; извънаудиторна заетост; брой кредити за всяка учебна дисциплина; форми на контрол на знанията; хорариум на

практическата подготовка, осъществена чрез клиничен и преддипломен стаж и държавните изпити. Учебният план е приет от ФС на МФ (Протокол № 25/22.06.2020 г.), утвърден от АкС (Протокол № 6/13.07.2020 г.) и е публикуван на страницата на МУ–Варна.

Учебните програми се разработват от хабилитирани преподаватели, водещи лекционния курс по дисциплината, приемат се от съответния Катедрен съвет, обсъждат се от Програмния съвет на специалността, съгласуват се от Факултетен съвет и се утвърждават от Декана. Всяка учебна програма се разработва по приета от АС единна форма (стандарт) и задължително съдържа: унифицирана заглавна страница, която включва: наименование на специалността; образователно-квалификационна степен; хорариум – общ и разпределен за лекции и упражнения (практически занятия); семестри, в които се провежда обучението и изпитът; преподаватели, водещи дисциплината; анотация на дисциплината; тематичен план на лекции и упражнения (практически занятия); форми на обучение, контрол и оценка на знанията и уменията на студентите; конспект за изпит; препоръчителна литература; номер и дата на протоколите от Катедрен, Факултетен и Програмен съвет, на които е приета.

Ежегодно се изготвя *график на учебния процес* съгласно изискванията на Правилника на МУ–Варна за подготовка и провеждане на съответната учебна година. Графикът фиксира начало и край на учебната година, продължителност на отделните семестри, изпитните сесии и ваканциите. От него се извеждат седмичните графици за всеки семестър. Студентите имат постоянен достъп до пълната информация за учебните разписи чрез системата за административно обслужване на студента Web student, а преподавателите чрез системата Web teacher.

2.1.1. Програмите са разработени в съответствие с институционалната стратегия и имат ясно изразени очаквани резултати от обучението. Учебните програми периодично се актуализират чрез предлагане на теми за лекции и упражнения, в които се съобщават новостите и постиженията в медицинската наука и практика (при запазване на хорариума, утвърден в Учебния план). За периода 2014-2020 г. са актуализирани **143** програми. През **2019 г.** са актуализирани всички **95** учебни програми по задължителните и избираеми дисциплини (Протокол №9/20.09.2019 г.) от заседание на Факултетен съвет. Учебните програми са публикувани на страницата на МУ–Варна.

2.1.2. МФ провежда политики на сътрудничество с реалната работна среда, като насърчава усвояването на ключови компетентности в областта на професионалната квалификация. В учебния план на специалност „Медицина”, съгл. единните държавни изисквания (ЕДИ) за специалността, е включено задължително практическо обучение под формата на **300 ч.** клиничен стаж и **1350 ч.** преддипломен стаж - общо 1650 астрономически часа (2160 академични часа). Относителният дял на практическото обучение, изчислен в академични часове представлява 29% от общия хорариум (7449 ч. без включване на учебната дисциплина Спорт). Регламентите за провеждане на учебните практики и стажове на студентите са описани в нормативни документи: Правилник за учебната дейност в МУ–Варна; „Правилник за провеждане на учебна практика и преддипломен стаж“; „Регламент за провеждане на преддипломен стаж“.

Всички видове практики и стажове на студентите се провеждат в здравни заведения, получили положителна акредитационна оценка по реда на ЗЛЗ. В състава на Програмните съвети се включват като редовни членове преподаватели по съответната специалност, студенти и потребители на кадри. По този начин очакванията и потребностите на представителите на практиката относно професионалните компетенции, съдържанието на учебния план и учебните програми се поддържат адекватни на пазара на труда. Представители на работодателите участват в обсъждане на учебния процес чрез директни контакти с членове на академичния състав и с участието си в анкетни проучвания. Съответствието между специфичните компетенции, създавани при изучаването на определена дисциплина и съдържанието на учебната програма се гарантира също от обстоятелството, че преподавателите по клиничните специалности са на ОТД в университетската болница.

Удовлетвореността на студентите и работодателите от организацията на практическото обучение се проучва чрез анкети. През акредитационния период проведените проучвания показват високо ниво на удовлетвореност от страна на студентите и работодателите от организацията и резултатите от практическото обучение/преддипломния стаж. С помощта на потребителите на кадри се правят анализи на потребностите на пазара на труда.

2.1.3. Критериите за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите са конкретизирани в Правилника за учебната дейност в МУ–Варна. В учебните програми също се вписва формата на контрол на знанията. Семестриалните изпитни сесии се организират и провеждат в съответствие със ЗВО и задължително включват писмена част. Държавните изпити се полагат пред държавна изпитна комисия, в състава на която са включени поне трима хабилиитирани преподаватели по съответната основна дисциплина. Съставът на всяка изпитна комисия се определя със заповед на Ректора. Държавните изпити имат писмена и устна част, с обща интегрирана оценка по шестобалната скала, която се вписва в индивидуален протокол. При много от задължителните дисциплини са въведени компютърни програми за тестово изпитване. Отчита се тенденция за нарастване на броя на катедрите, които частично или изцяло провеждат текущия и краен контрол чрез тестови комбинации в електронната платформа “Blackboard”. Във връзка с настъпилата епидемиологична обстановка изпитната сесия през летния семестър и държавните изпити на учебната 2019/2020 г. са проведени изцяло чрез платформата “Blackboard”. По дисциплината „Обща медицина” след преддипломен стаж е извършено оценяване чрез събеседване, което не може да се приеме като адекватно оценяване на знанията (ЗВО чл.44 (2)). Резултатите от оценяването се вписват в протоколи, главни книги и електронно досие на всеки студент. Методите на преподаване и оценка са обект на постоянен контрол, наблюдение, анализиране и оптимизиране. Разработени са форми за проследяване присъствието на студентите: карти за учебна практика, дневници за преддипломен стаж. Успеваемостта на студентите се разглежда на КС. Тя се следи и чрез административните справки за кандидатстване за стипендии.

2.1.4. Специалността „Медицина” е регулирана и следва стриктно ЕДИ, което до голяма степен унифицира учебните планове в страната. Сравнителната оценка на учебните планове за специалност „Медицина” в българските ВУ показва пълно сходство по отношение номенклатурата на задължителните учебни дисциплини и различия в хорариума на част от тях. В МУ-Варна се изучават *две допълнителни ЗД* – Медицинска психология (30 ч.) и Специализиран чужд език (60 ч.). Съществуват различия в кредитните оценки и предлаганите избираеми учебни дисциплини.

2.1.5. В МУ–Варна има регламенти за разработване и одобряване на учебната документация, отразени в Правилника за учебната дейност и Процедурата за разработване и оценяване на учебни програми. Учебните програми по всяка дисциплина, включена в учебния план, се изработват в катедрите или учебните сектори от хабилиитирани преподаватели, приемат се от съответния Катедрен съвет, Програмен съвет на специалност „Медицина“, Факултетен съвет и се утвърждават от Декана. При изработването на всяка учебна програма се спазват задължителни методически стандарти, утвърдени от АкС на Университета. Разработените учебни програми са с актуално съдържание и отразяват съвременното развитие на специалността. Наблюдение и контрол над спазването на процедурите по оценяване и одобряване/приемане на учебните програми се осъществява чрез: самооценки - двукратен анализ през годината на учебната дейност на заседания на Катедрен съвет; одити от Централна и Факултетна комисия по качеството.

2.1.6. Във връзка с осигуряване и поддържане качеството на обучението в МФ се извършва периодично осъвременяване на учебните програми, като се отчита мнението на заинтересованите страни. Програмният съвет има важна роля в процесите на предлагане, изработване и актуализиране на учебните програми. Голяма част от членовете на Програмния съвет се явяват представители на работодатели и потребители на кадри.

Студентското мнение за учебните програми също се взема под внимание чрез: участие на студентите в органите за управление на ВУ и МФ; регулярни срещи на Ръководството със студенти; анкетни проучвания.

2.1.7. Учебният план предвижда: форма на обучение - редовна и срок на обучение - 6 години, съответно 10 семестъра по 15 седмици и 310 дни преддипломен стаж. Включва **47** задължителни (вкл. Спорт), **39** избираеми, **5** факултативни дисциплини, клиничен и преддипломен стаж.

Задължителните учебни дисциплини са в пълно съответствие с номенклатурата в Наредбата за ЕДИ за придобиване на висше образование по специалност „Медицина” на ОКС „магистър”. Добавени са две ЗД – Медицинска психология и Специализиран чужд език. Общият хорариум е **5289 часа** и надхвърля ЕДИ с **324 часа** за сметка на завишен брой часове по: *Химия с 15 ч.; Анатомия с 30 ч.; Микробиология с 15ч.; Патофизиология с 15ч.; Патология с 15 ч.; Психиатрия с 15 ч.; Вътрешни болести със 105 ч.; Хирургически болести с 15 ч.; Клинична фармакология с 3 ч.; Обща медицина с 6 ч. и добавените извън ЕДИ: Медицинска психология - 30 ч. и Специализиран чужд език - 60 ч.*

Предлагат се **39** избираеми дисциплини, от които задължително се изучават две. Избираемите дисциплини са *уместно подбрани*, за да допълват специализираните знания. Не може да се изчисли точно съотношението между хорариума на задължителните и изучаваните избираеми дисциплини, тъй като хорариумът на последните варира от 15 до 140 часа. За акредитирания период студентите не са избирали факултативна дисциплина. Съотношението като брой ЗД:ИД:ФД е 47:39:5. В учебния план е отразена извънаудиторна заетост. За някои учебни дисциплини часовете за извънаудиторна заетост силно надхвърлят хорариума на аудиторната заетост (Анатомия и хистология 555/345; Биохимия 300/180 и др.), за други учебни дисциплини не се предвижда време за самоподготовка (Медицинска генетика; УНГ; Хигиена и екология; Професионални болести; Психиатрия; Клинична лаборатория; Клинична имунология; Неврохирургия; АИЛ). Предвидените 60 часа извънаудиторна заетост за учебната дисциплина Спорт не могат да се приемат за правилно обосновани.

Практическото обучение включва клиничен стаж 300 астр. ч. след VI и VIII семестър и преддипломен стаж след X семестър – с хорариум 1350 астр. ч. *Има изготвен план за преддипломния стаж.* Общият хорариум на практическата подготовка е 1650 астр.ч. = 2160 ак.ч. Относителният дял на практическото обучение, изчислен в академични часове представлява 29% от общия хорариум **7449 часа** (изключени са 120 часа за Спорт).

Всички учебни дисциплини са оценени с кредити. ***Налице е известна диспропорция между хорариума и кредитният еквивалент при някои дисциплини***, напр.: Анатомия и хистология 345 ч. – 30 кредита; Вътрешни болести 615 ч. – 28 кредита; Медицинска психология 30 ч. – 3 кредита; Медицинска етика 30 ч. – 3 кредита; АИЛ 60 ч. – 2 кредита; Спорт 120 ч. - 6 кредита; Хигиена и екология 120 ч. - 6 кредита. ***Клиничният стаж (300 ч.) след VI и VIII семестър не е оценен с кредити (изискване на ЗВО чл. 44а (4)).***

Обучението по специалността завършва с преддипломен стаж и полагането на 5 държавни изпита по: *вътрешни болести; хирургически болести; акушерство и гинекология; детски болести; хигиена, инфекциозни болести и епидемиология и социална медицина*, оценени общо с 60 кредита. Проведеният стаж по Обща медицина завършва със събеседване и се оценява с 2 кредита, включени в общия сбор от 60 кредита за преддипломен стаж и държавни изпити. ***Държавните изпити не са оценени самостоятелно с 15 кредита (изискване на Наредба 21 за натрупване и трансфер на кредити, чл. 13).*** Общият брой на кредитите от курса на обучението и държавните изпити е 360. След завършване на пълния курс на обучение и успешно полагане на всички предвидени по учебния план семестриални и държавни изпити студентите получават диплома за висше образование и Европейско дипломно приложение. В дипломата и Европейското дипломно приложение, заедно с оценките по шестобалната система, се вписват и съответствията им по скалата на ECTS.

Учебният план се приема ежегодно от ФС на МФ и се утвърждава от АкС. За акредитирания период е актуализиран само в раздела „Избираеми и факултативни дисциплини“. Предложенията за увеличен хорариум и допълнителни задължителни дисциплини са направени, обсъждани и приети в период, предшестваш отчитания. Учебният план за 2020/21 г. е приет от ФС на МФ (Протокол № 25/22.06.2020 г.) и утвърден от АкС (Протокол № 6/13.07.2020 г.). Преподаването на учебните дисциплини по учебния план се провежда по ежегоден график (Академичен календарен план) на учебния процес и извежданите от него седмични графици. Съгласно Академичния календарен план учебната година включва 30 учебни седмици (по 15 седмици за зимен и летен семестър); изпитните сесии (редовна, поправителна и ликвидационна), времето за провеждане на летните практики и стаж; свободните от учебни занятия дни и студентските ваканции.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

*В МФ на МУ–Варна има организация за разработване и одобряване на учебна документация за обучението по специалността от регулираните професии „Медицина“ при съдействието на представители на студенти и потребители. Квалификационната характеристика отговаря на професионалните компетенции, които трябва да притежава завършилият „магистър-лекар“. Учебните програми са изработени по единен стандарт и са актуализирани. Учебният план включва всички ЗД от ЕДИ. С решение на АС в учебния план са включени като задължителни още 2 учебни дисциплини. Завишен е хорариумът по 10 ЗД. Предлагат се голям брой избираеми дисциплини, които са уместно подбрани. Не е предвидена извънаудиторна заетост по 9 учебни дисциплини. По една УД се провежда нерегламентиран контрол на знанията чрез събеседване. **Налице е некоректно изчисляване на кредитите за задължителни учебни дисциплини и липса на кредитна оценка за клиничен стаж. Държавните изпити са без самостоятелна кредитна стойност.** Учебната документация е публично оповестена.*

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответната специалност от регулираните професии

3.1.1. МФ на МУ–Варна въвежда, поддържа и развива съвременни методи и форми на преподаване на учебния материал. Успоредно с класическите методи за обучение се използват модерни и интерактивни подходи, които способстват за развитие на комуникативните умения и са важен стимул за мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение. За нуждите на обучението функционират и ефективно се използват електронните учебни ресурси в платформата Blackboard. Чрез нея студенти, докторанти, специализанти и преподаватели обменят лекционен материал, допълнителни учебни материали, визуализиращи средства. Платформата е достъпна и чрез мобилно приложение Blackboard Learn+. Съвременни информационни технологии улесняват поднасянето на материала (използване на 3D и 4D визуализации, интерактивни дъски), а също и проверката на знанията на студентите чрез електронно базирани тестове и казуси. Пример за иновативен метод на обучение, базиран на приложението на 3D технологиите, е създаденият от преподавателите от Катедрата по анатомия и клетъчна биология цикъл с обучителни видеа за различните системи в човешкия организъм и начина им на взаимодействие, който се излъчва от Университетската телевизия МУ-vi.tv в Рубриката „3D обучение по анатомия“. Използването на високотехнологични симулатори е част от стратегията за развитие на медицинското образование в МУ–Варна: за ендоскопска хирургия, кардио-пулмонална ресусцитация, трансторакална и трансезофагеална 2D ехокардиография, очна хирургия, естествено раждане и др. Въведена е първата в България система за онлайн виртуална микроскопия. С цел подобряване на учебния процес,

включването на студентите, ангажирането им в обучението и ориентирането им към научно-преподавателска дейност по отделни дисциплини, МУ–Варна е въвел позицията “студент демонстратор”. За отчетния период 729 студенти демонстратори са били в помощ на преподавателите при провеждането на практическите упражнения. Обучението на студентите е в съответствие с образователната мисия, цели и задачи на специалността от регулираните професии „Медицина” на ОКС «магистър» и се провежда по изготвена и утвърдена учебна документация. Квалификационната характеристика отразява точно и ясно позицията на бъдещия специалист в националната квалификационна рамка за висше образование. Учебният план на специалността обезпечава в рамките на определения хорариум усвояването на необходимите знания и умения от студентите, достатъчни за добра професионална реализация. Съдържанието на учебните програми цели да осигури необходимата подготовка и компетенции на студентите, които се съдържат в квалификационната характеристика.

3.1.2. Практическата подготовка на студентите се провежда в реална работна среда в УМБАЛ „Света Марина” ЕАД и в други лечебни заведения, получили положителна акредитационна оценка за обучение на студенти по чл. 90, ал. 1, т. 2 от Закона за лечебните заведения. МУ–Варна има договори със 144 здравни заведения на територията на гр. Варна и страната. Процедурите за одобрение и контрол върху обучението в клиничните бази за практическа подготовка на студентите са ясно регламентирани в Правилника за учебната дейност в Медицински университет – Варна. За провеждане на учебната практика се изпращат документи в лечебните заведения: учебни програми по съответната дисциплина, списък на студентите от групата и график. По време на практическите занятия студентите от специалност „Медицина” придобиват умения за интердисциплинарен подход, креативност и ярна интерпретация на учебното съдържание. Интерактивните методи на обучение и формите на самостоятелна работа, стимулират творческата активност на студентите. В МФ на МУ–Варна е изградена информационна система, свързваща клиничното с предклиничното обучение на студентите. Системата позволява виртуален достъп до ресурсите на болничната информационна система на УМБАЛ „Св. Марина” ЕАД–Варна. Болничната информационна система има капацитет да съхранява голям масив данни от образна диагностика, натрупани за период от 20 години, които се използват не само за диагностични и лечебни цели, но и за обучение на студентите по медицина. По този начин студентите имат досег с реалната клинична среда още в периода на предклиничното си обучение. През периода 2014 -2020 г. общо 404 студенти и докторанти от МФ са провели обучение или практика в чужбина по програма „Еразъм+” и по двустранни споразумения за академично сътрудничество. МФ има сключени договори с 34 чуждестранни университети и образователни институции.

3.1.3. В МУ-Варна съществуват нормативни регламенти и утвърдени практики, които гарантират отчитането на студентското мнение и участие в процедурите по актуализация на учебния материал. Студенти и докторанти задължително са включени в състава на АС, ФС и Програмния съвет. Създадена е организация за проучване на студентското мнение за качеството на обучение. През отчетния период са провеждани проучвания на мнението на студентите по проблемите на организацията на учебния процес, обективност на оценяването, удовлетвореност от обучението по специалността, административно обслужване и др., които се използват за оценка на качеството на учебния процес. За периода 2014 -2020г. Централната комисия по управление на качеството съвместно с МФ е провела 2955 анкети, от които 2420 сред студенти и 535 сред дипломанти. Доказателство, че обучението и преподаването в Медицински университет - Варна е ориентирано към студентите, е фактът, че в няколко последователни анкетни проучвания през последните години над 85% от дипломантите от специалност „Медицина“ отчитат обучението, което са получили в Университета за конкурентоспособно на пазара на труда. Ръководството на МУ-Варна инициира създаването и провеждането на анкета относно удовлетвореността от провеждането онлайн обучение във връзка с епидемиологичната обстановка в страната.

Анкетирани са 457 студенти от специалност „Медицина“. 78% от анкетираните споделят, че основният проблем при тази форма е качеството на интернет връзката. 58% от студентите биха предпочели лекциите да се провеждат в електронна среда, а упражненията присъствено. Резултатите от анализа на анкетите се докладват и обсъждат на Катедрен съвет и се оповестяват на сайта на МУ–Варна. Резултатите се включват и в годишните анализи и отчети на Декана на МФ. При разработването на учебните програми и актуализирането на предлагания учебен материал се търси и мнението на потребителите и работодателите чрез анкетни проучвания, работни срещи и участието им в Програмните съвети. Периодичното систематизиране на информацията от мнението на потребителите на кадри позволява да се прилагат корективни подходи при актуализацията на програмите.

3.1.4. В образователния процес на специалност „Медицина“ се прилагат съвременни методи за оценяване знанията на студентите. В електронната система Blackboard Learn+ има публикуван регламент за начина на провеждане на изпитните процедури, скали за оценяване, информация за начина на провеждане на изпита и оценяване на знанията. Във всяка учебна програма е отразена подробно формата, по която ще бъде проведен изпита и компонентите за формиране на крайна оценка (напр. текущ контрол, теоретичен изпит, практически изпит). Студентите могат да получат разяснения и консултации, както по конкретни въпроси на учебния материал, така и по отношение на организацията и критериите за оценяване по време на текущ контрол и изпит от преподавателите. Всеки преподавател обявява в началото на учебната година часове за консултации, оповестени посредством системата WebStudent. Използват се следните основни видове контрол: предварителен (входящи тестове със започване на учебната дисциплина и/или лекционния курс); текущ/семестриален контрол и заключителен контрол/финален изпит. Изпитите се провеждат от комисия: хабилитираното лице - титуляр на дисциплината и асистентите, участвали в обучението. Държавните изпити се провеждат от комисии, назначавани със заповед на Ректора на Университета, в които влизат не по-малко от три хабилитирани лица. Въведени са компютърни програми за тестово изпитване. Отчита се тенденция за нарастване броя на проведените изпити чрез електронната платформа “Blackboard” - 2500 изпита за периода май 2019 г. - януари 2021 г. Графиците за изпити, конспектите по дисциплините, включващи и литература за подготовка, се публикуват на сайта на МУ-Варна и в електронната система Blackboard.

3.1.5. Системата за контрол и оценяване на знанията и уменията на студентите в МУ–Варна е регламентирана официално чрез правилници, процедури и правила. Те са оповестени и достъпни публично на интернет страницата на ВУ: Правилник за учебната дейност с раздели: „Оценяване на знанията и уменията на студентите. Текущ контрол“; Провеждане на семестриални изпитни сесии“; „Държавни изпити и защита на дипломна работа“. Системата за контрол и оценяване на знанията е разяснена и в “Справочник на първокурсника”, като по този начин критериите и методите за оценяване са известни на обучаващите се преди стартиране на обучението. В МФ е приета и оповестена детайлна „Процедура за провеждане на държавен изпит“. В МУ–Варна се прилагат също „Правила за предотвратяване на изпитни измами“; „Правила за проверка на оригиналността на дипломни и писмени работи“ и „Правила за провеждане на електронни изпити в Blackboard“. Проверката на студентските знания се осъществява чрез текущ и заключителен контрол. Оценката е по шестобална система със съответния буквен еквивалент, според Европейската система за трансфер на кредити (ECTS). Текущият контрол се осъществява чрез устни и писмени изпитвания, колоквиуми, тестове и други форми, съгласно утвърдените учебни програми и спецификата на отделните дисциплини. Заключителният контрол се изразява в полагане на изпити, съобразно учебната програма. Крайната оценка се формира от текущия контрол, практически изпит (ако се предвижда такъв) и теоретичен изпит. Изпитът е основна форма на заключителен контрол и задължително включва писмена част. Писмените материали се съхраняват в катедрата за срок не по-малък от една учебна година. Изпитът се провежда от преподавателя, водещ лекционния курс на дисциплината.

3.1.6. Чрез изградената организация за управление на качеството в Университета се осъществява обратна връзка между преподаватели и студенти. Част от методите за поддържане на тази обратна връзка е провеждането на анонимни анкети, за актуалността на учебния материал и качеството на преподаване. Такива анкетни проучвания се провеждат по време на следването по всички задължителни учебни дисциплини. Всяка катедра изготвя анкетна карта, която илюстрира най-точно оценката на качеството на учебния процес във връзка със спецификата на преподаваната дисциплина. Периодично чрез анкети се търси и мнението на потребителите на кадри за професионалната подготовка на завършилите магистър-лекари.

3.1.7. В МУ–Варна има разписани „Вътрешни правила за приемане и разглеждане на сигнали за корупция“ „Регистър за подадени жалби и сигнали от граждани“ и „Правила за разглеждане на жалби от студенти на МУ-Варна“. Всяка жалба се завежда в деловодството на ВУ, насочва се към Декана на МФ или Ректора. В зависимост от характера на жалбата се сформира комисия от специалисти за разглеждането ѝ. В МФ за периода 2018-2020 г. има постъпили, разгледани и е взето отношение по 8 жалби от студенти и граждани.

Констатации при изпълнение на критерии 3.1.

МФ на МУ–Варна провежда обучение и оценяване, ориентирано към студентите. Въвежда, поддържа и развива съвременни методи и форми на преподаване на учебния материал. Практическото обучение е регламентирано и се осъществява в акредитирани лечебни и здравни заведения. Има публичност на информацията, касаеща изпитването и оценяването. Ефективността на дейностите, свързани с качеството на образователния процес, се гарантира от текущ мониторинг и периодичен анализ на резултатите чрез изследване на студентското мнение по отношение на цялостния процес на обучение. Съществува процедура за разглеждане на студентските жалби. За отчитания период са разгледани осем жалби.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите.

Критерий 4.1. Оповестени публично приетите документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента. Предвиден прием, развитие, признаване и дипломиране в специалността от регулираните професии. Доказателства за последователното им и прозрачно прилагане

4.1.1. За качествено осъществяване на образователния процес със студентите по медицина в МФ на МУ–Варна са създадени необходимите структури и са приети вътрешни нормативни документи, отговарящи на разпоредбите на ЗВО и Наредбата за Единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите „Медицина“ и „Дентална медицина“ за ОКС „магистър“. Организацията, управлението и провеждането на дейностите от целия „жизнен цикъл на студента“ са уредени във ВУ с „Правилник за прием на студенти в Медицински университет – Варна“ и „Правилник за учебната дейност в МУ- Варна“, актуализирани с решение на АкС. Ежегодно се публикува Справочник за прием на студенти и Наръчник на първокурсника, в които детайлно са оповестени изискванията за кандидатстване и прием на студенти по медицина. Приемът за обучение по специалност „Медицина“ се осъществява чрез писмени конкурсни изпити по биология и химия с продължителност 5 часа, като при балообразуването се включват и оценките по биология и химия от дипломата за средно образование. МУ–Варна прилага съвременни информационни технологии, не само в обучението, но и в административното обслужване на студентите. Документацията, свързана с „жизнения цикъл“ на студентите, се обслужва от електронна система „Webstudent“, въведена през учебната 2015/2016 г. на български и английски език. През 2020 г. в платформата Webstudent са внедрени редица нови функционалности за студента, а именно: визуализация на електронна информация за текущи оценки, отсъствия, проведени отработки, електронни заверки, плащане на семестриална такса онлайн чрез една от методиките ePay, Easy pay или чрез банков превод/електронно

банкиране, онлайн записване за семестър, електронно кандидатстване и получаване на информация за одобрение при участие в свободно избираеми дисциплини и записване за вид спорт по избор. Пълна информация за документите, процедурите и критериите за прием в МУ–Варна заинтересованите лица могат да намерят в подробната и актуално поддържана специализирана страница „Прием“ в интернет страница на ВУ, включително и специализираните страници за прием на английски и немски езици. МУ–Варна има приети и публикувани „Процедура по прием на чуждестранни граждани в МУ–Варна в подготвителен езиков курс или за пълен курс на обучение“ и „Правилник за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища“, които стриктно се следват във Факултета по медицина.

4.1.2. В МУ–Варна е установена практика за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование, както в цялата страна, така и в европейския регион в съответствие с принципите на Лисабонската конвенция. В МФ се прилагат разпоредбите на „Правилник за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища“, които са актуализирани от АкС на МУ (Протокол №29/27.11.2017г.). Регламентиран е редът, по който се извършва кандидатстването, проверката на достоверността на документите за обучение/придобита квалификация и начинът на признаването им. Със Заповед на Ректора на МУ–Варна е създаден Комисия по признаване на висше образование, който разглежда постъпилите документи за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение по специалност „Медицина“ в други висши училища и подготвя доклад за решение от Академичния съвет. Поддържа се връзка с НАЦИД като национален център на мрежата ENIC/NARIC в процеса на процедурата по признаване на периоди на обучение/придобита квалификация. В МУ–Варна е разработена и приета „Процедура по прием на чуждестранни граждани (граждани на държави нечленки на ЕС и ЕИП) в подготвителен езиков курс или за пълен курс на обучение по съответната специалност“. Тази процедура урежда условията и реда за приемане на чуждестранни студенти и курсисти в МУ–Варна. За студенти и курсисти в МУ–Варна могат да кандидатстват чуждестранни граждани, които притежават документ за завършено средно образование, осигуряващо им достъп до обучение във висшите училища на страната, в която е придобито средното образование. Процедурата е разработена в съответствие със Закона за висшето образование, Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България, други нормативни разпоредби и вътрешните правила в МУ–Варна. Процедурата се утвърждава от АкС на МУ–Варна.

4.1.3. От 2000 г. МУ–Варна работи по програмата за мобилност във висшето образование „Сократ-Еразъм“. През 2007 г. ВУ получава разширена университетска харта „Еразъм“, а през декември 2013 г. – университетска харта за работа по програма „Еразъм+“ през новия програмен период 2014–2020 г. Дейностите по програма „Еразъм+“ се реализират на основание на ежегоден договор между Центъра за развитие на човешките ресурси и МУ–Варна, както и Ръководството по програма „Еразъм+“, издадено от Европейската комисия. Мобилностите по програма „Еразъм+“ се провеждат в рамките на предварително сключени междуинституционални споразумения с партниращите университети. МФ на МУ–Варна има сключени Еразъм-споразумения за студентски и преподавателски обмен с 34 университета от 14 страни в различните области на медицинските науки. В МУ–Варна работи екип по програма „Еразъм+“, определен с решение на АкС, който реализира дейностите по програмата и приема и актуализира селекционна процедура за участие в мобилност. Селекционната процедура за участие в мобилност осигурява равен достъп и възможности за участници от всякакъв произход, от различни националности, етнически групи и т.н. Селекцията на кандидатите се осъществява на конкурсен принцип, като се спазват принципите за прозрачност, безпристрастност и справедливост. Критериите за подбор се обявяват предварително публично – на информационните табла в МУ–Варна, на уеб-сайта на ВУ и по време на провежданите за целта информационни дни по програма „Еразъм+“.

Подборът на студентите се провежда въз основа на следните критерии: успех от обучението, владеене на чужд език, аргументирана мотивация на кандидата за участие в мобилност, комуникативни умения на студента, научна дейност (участие в научни разработки), обществена активност, спортни постижения, обща култура, инициативност и др.

Общо за периода 2013-2020г. са **реализирани 351 мобилности** (изходящи и входящи) на студенти и преподаватели от МФ на МУ-Варна. **Изходящи** мобилности са реализирани от **274** студенти и **7** преподаватели в направление медицина. Много добри и желани от студентите възможности за мобилност и практика в чужбина предоставят двустранните споразумения за академично сътрудничество на МУ–Варна с ПМДМУ „И. М. Сеченов“ (Москва) и СДМУ „И. И. Мечников“ (Санкт Петербург) в Русия (реализирани стажове на 80 студента и трима специализанти за акредитирания период) и Националния медицински университет – Харков, Украйна (реализирани стажове на 42 студента и 8 специализанта за акредитирания период)

4.1.4. ВУ е разработило и публикувало „Политика за устойчиво интегриране на науката в обучението“, в която е регламентирано участието на студенти в международни, национални и институционални научни проекти. МУ–Варна е разработил и публикувал „Процедура за подбор на студенти за научна работа“. Ръководството на МФ насърчава НИД на студентите по медицина и създава условия за тяхното участие в кръжоци, проекти и форуми. За периода на акредитация академичният състав на МФ е участвал във вътрешноуниверситетски, национални и международни научноизследователски проекти. В техните проектни екипи са включени **71** студенти по медицина и **239** докторанти. МФ подкрепя ежегодния международен обмен, осъществяван по програмите за обмен към Асоциацията на студентите медици в България (АСМБ-Варна). Студентите по медицина имат възможност за участие в научните форуми, организирани от МФ. За периода на акредитация са проведени над 10 конгреси и конференции с международно участие в различни области на медицината, на които са представени студентски научни съобщения и постери. Доказателство за реалното участие на студенти и докторанти са публикации на варненски студенти медици и докторанти в „Scripta Scientifica Vox Studentium“, „Scripta Scientifica Medica“, „Варненски медицински форум“, „Journal of IMAВ – Annual Proceedings“, „Известия на Съюза на учените – Варна: Медицина и екология“, в японското списание „Intractable & Rare Diseases Research“, в Brazilian Journal of Otorhinolaryngology, както и редица участия в международни научни форуми – Европейския конгрес по неврохирургия във Венеция, Италия, Конгреса на Немското дружество по отоларингология и хирургия на глава, “Mechnikov Readings” в Санкт Петербург, Русия, Международен студентски конгрес, Истанбул, Турция и др.

4.1.5. В МФ се спазва Наредбата за държавните изисквания към документацията. Създадени са институционални вътрешни правила за спазване на държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшето училище. Те са отразени в Правилник за дейността и Правилник за учебната дейност на Медицински университет “Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна.

4.1.6. Използват се различни механизми за проследяване на реализацията и развитието на възпитаниците на МУ–Варна – чрез регистъра на Българският лекарски съюз (БЛС) и чрез създаденият Алумни Клуб (Клуб на възпитаниците на МУ – Варна).

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

В МФ на МУ-Варна е създадена организация за осъществяване на дейностите от всички етапи на "жизнения цикъл" на студентите по специалност „Медицина“, която е обезпечена с документация, съгласно изискванията на ЗВО и съответната нормативна база. Съществуват правила и са утвърдени практики за признаване на периоди на обучение и придобитата квалификация в други висши училища, главно в чужбина. Устойчиво нараства студентската мобилност. Съществено се е увеличило участието на студентите в изпълнението на изследователски проекти. Реализацията на завършилите студенти се

регистрира и проследява чрез дейността на (БЛС) и чрез създаденият Алумни Клуб. Липсва създадена административна система, която да проследява студентското развитие и интерес към развитие на докторантури.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на специалността от регулираните професии

5.1.1. Осигуряването и развитието на качествен академичен състав е сред стратегическите задачи на МУ-Варна и е с решаващо значение за изпълнение на неговата мисия. ВУ реализира тази задача при спазването на законовите изисквания и вътрешните разпоредби, свързани с подбора и развитието на академичния състав: ЗВО, Закон за развитието на академичния състав в РБългария, Правилник за приложение на ЗРАСРБ, Правилник за устройство, дейност и управление на Медицински университет- Варна, Правилник за развитието на академичния състав в Медицински университет- Варна, Правилник за атестиране на академичния състав и др. Разработени са, в съответствие със законовите изисквания и публично са оповестени ясни правила и процедури за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението по специалност „Медицина“. В Приложение към Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Варна са конкретизирани всички изисквания за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в професионално направление 7.1. Медицина.

Академичният състав, участващ в обучението на студентите по специалност „Медицина“ включва общо **590** хабилитирани и нехабилитирани преподаватели, от които **537 (91%)** са на първи ОТД в Медицинския факултет и УМБАЛ. *Лекционните курсове по задължителни учебни дисциплини* на студентите от специалност „Медицина“ се провеждат от **177** хабилитирани преподаватели. От тях **174 (98,31%)** са на първи ОТД. С хабилитирани преподаватели на ОТД са осигурени 97,83 % от задължителните 47 учебни дисциплини по учебен план на специалността. На база на вътрешноуниверситетска мобилност на преподаватели в обучението на специалност „Медицина“ участват и преподаватели от други факултети и филиали на ВУ и от Департамента по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт (ДЧЕОКС), които са на ОТД към МУ–Варна. Преподаването на 14 дисциплини с лекционно обучение се осъществява от хабилитирани преподаватели на ОТД в други основни звена на ВУ (Факултет по фармация, Факултет по обществено здравеопазване, Филиал Сливен, ДЧЕОКС). Средната възраст на хабилитираните преподаватели на първи ОТД, които четат лекционни курсове е 54,36 години. *Нехабилитираните преподаватели* на първи ОТД, провеждащи практическите упражнения, са общо **363 (87,89 %** от всички нехабилитирани преподаватели). Дисциплината „Латински език с медицински термини“ се преподава от нехабилитиран преподавател с ОНС „доктор“, а дисциплината „Спорт“, която е без лекционен курс – се преподава от нехабилитирани преподаватели на ОТД към Департамента по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт на МУ–Варна. Средната възраст на нехабилитираните преподаватели, които участват в практическото обучение на специалност „Медицина“ в МУ–Варна е 38,64 години.

5.1.2. Лекционните курсове по профилиращите дисциплини по специалност „Медицина“ изцяло се провеждат от хабилитирани преподаватели на ОТД.

5.1.3. В МУ–Варна се работи в посока развитие на кариерата на академичния състав и стимулиране на професионалното развитие, залегнало в съществуващата „Стратегия за развитие на Медицински университет – Варна 2016-2020 г.“. Във връзка с проследяване развитието на академичния състав и с цел по-лесното и точно определяне необходимостта от даден вид кадри са разработени план-таблици за развитие на академичния състав по катедри, обединени в общ „План за развитие на академичния състав“ на Факултета по медицина към Медицински университет – Варна.

Академичният състав и преподавателите във ВУ се атестират веднъж на 3 години за нехабилитирани и веднъж на 5 години за хабилитирани преподаватели. Атестаирането се прилага и при процедура за повишаване в академична длъжност. Ръководството на МУ-Варна е определило Заместник-ректора по кариерно развитие за упълномощен представител, който е отговорен за системата по атестиране на академичния състав и преподавателите. Създадена Атестаиционна комисия изработва критериите, по които се атестират преподавателите, софтуера за обработване на информацията, както и цялостната организация и документално оформление. Организацията по провеждане, обработване, оценяване и съхранение на резултатите и документацията по атестирането е отговорност на отдели „Човешки ресурси“, „Кариерно развитие“ и „Управление на качеството и акредитация“. Цялостната организация на дейностите по процеса на атестиране е описана в „Инструкция за атестиране на академичния състав и преподавателите на Медицински университет–Варна“. При последното приключило атестиране на академичния състав и преподавателите са оценени 498 души в МУ–Варна, 211 от които от МФ. Делът на хабилитираните спрямо нехабилитираните е 31% спрямо 69%. Кариерното израстване на академичният състав на МФ през акредитирания период (2014-2020 г., като последната година е представена до началото на м. декември) включва заемане на академична длъжност „главен асистент“ от 75 души, заемане на академична длъжност „доцент“ от 75 души, заемане на академична длъжност „професор“ от 40 души, като има ясна тенденция за нарастване на този брой през годините при известно задържане на броя през последните две години. Научна степен „доктор на науките“ са получили 20 души.

5.1.4. Към момента в МУ-Варна действа „Селекционна процедура за подбор на участници в мобилности по програма „Еразъм+“. Селекцията се извършва на базата на предоставена от служителя Програма за преподаване/обучение, одобрена от изпращащата и приемащата институция. МУ–Варна има сключени двустранни споразумения по програма „Еразъм+“ с 34 университета от 14 европейски страни. За периода 2013/2014 г. – 2019/2020 г. изходящите мобилности на преподавателите от МУ–Варна по програма „Еразъм+“ са 7, а входящите мобилности на преподаватели по програмата са 10. Преподавателите от МУ-Варна осъществяват и международни мобилности извън програма „Еразъм+“ на основата на двустранни споразумения, както и вътрешни мобилности в университетите в страната.

Критерий 5.2. Научноизследователската (художествено-творческата дейност) на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея

5.2.1. За периода 2014-2020 г. в зависимост от целите, характера и начина на финансиране на НИД, преподавателите, докторантите и студентите от МФ на МУ–Варна са имали 1090 участия в проекти, от които 113 участия в проекти с международно финансиране, 264 – с национално и 713 – с институционално финансиране. Среден брой участия на преподавателите от МФ на МУ–Варна в изпълнението на университетски, национални и международни изследователски проекти е 1,80 бр. Среден брой участия на докторантите към МФ на МУ–Варна в изпълнението на университетски, национални и международни изследователски проекти е 1,01 бр. В МФ успешно се реализира Националната програма „Млади учени и постдокторанти“ с общо – 32 млади учени и 8 постдокторанта за 2-годишен период.

5.2.2. За акредитирания период (2014-2020 г.), преподавателите на ОТД, докторантите и студентите, работещи като кръжочници към катедри на МФ на МУ–Варна, са показали значителна научна публикационна активност. Те имат **4284** публикации в страната, от които **161** монографии, **132** студии, **2507** статии и **1484** научни доклади. Публикациите в чужбина са **1360**, от които **4** монографии, **6** студии, **779** статии и **571** научни доклади. От всички публикации 639 са категоризирани като публикации в издания с импакт фактор и импакт ранг (10,17%). В периода 2014-2020 г. броят на публикациите на един преподавател на ОТД е 10,32. Сборът от цитиранията на всички членове на АС на ОТД е 18843 (по данни от научните профили на преподавателите в Google Scholar), а мобилностите

са 486. Броят на цитиранията в реферирани научни списания и сборници на 1 преподавател на ОТД през акредитирания период е 45,40. Участието на докторанти на МФ през акредитирания период в публикационната активност е в 1426 публикации в страната, участия в научни форуми у нас са 732, 387 публикации в чужбина, 399 участия в научни форуми в чужбина, 1536 цитирания и 190 мобилности. Участието на студенти на МФ през акредитирания период в публикационната активност е в 47 публикации в страната, участия в научни форуми у нас са 206, 3 публикации в чужбина, 20 участия в научни форуми в чужбина, 8 цитирания.

Констатации за изпълнение на критерии 5.1 и 5.2:

Обучението на студентите по специалност от регулираните професии „Медицина“ в МФ на МУ-Варна се осъществява от висококвалифициран академичен състав, който се подбира по ясни и оповестени правила и отговаря на законовите изисквания. Хабилитирани преподаватели на първи ОТД със съответна на дисциплината квалификация провеждат обучението по всички профилиращи дисциплини. Системата за атестиране и насърчаване на академичното развитие на преподавателите е актуализирана и показва положителни резултати. Установява се нарастване на публикационната активност на академичния състав в научни списания с IF/SJR и реферирани научни издания. Изградена е система за стимулиране и насърчаване включването в разработките на докторанти и студенти.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова

6.1.1. В МФ на МУ-Варна е създадена и се развива съвременна материално-техническа база. През период 2018-2020 г. са реновирани съществуващи или изградени нови учебни зали и площи. Осигурена е аудиторна, лабораторна площ и семинарни зали за учебна заетост на всички студенти, осъществяваща се в няколко бази на ВУ:

1. Четириетажна сграда на Ректората с РЗП 12 780.6 м², в която са позиционирани 4 аудитории, учебни зали и лаборатории на 3 катедри на МФ.
2. Сграда на Факултета по дентална медицина с РЗП 7 522 м², в която за обучението по медицина се ползват две аудитории;
3. Сграда на Факултета по фармация с РЗП 5 287.06 м², в чиито учебни зали и лаборатории, и в 3 аудитории се провеждат занятията по химия и биохимия.
4. Сграда на Медицински колеж-Варна с РЗП 8 091 м², в чиито аудитории, учебни зали и лаборатории се провеждат занятията по биология, физика и биофизика.
5. Част от сградата на РЗИ с РЗП 3 963.39 м², в чиято аудитория, учебни зали и лаборатории се провеждат занятия по микробиология, хигиена и екология, социална медицина и биостатистика, медицина на бедствените ситуации;
6. Аудитории и зали за обучение на студенти, докторанти и специализанти разположени на територията на УМБАЛ “Св. Марина”–Варна ЕАД, МБАЛ “Св. Анна”–Варна ЕАД, СБАГАЛ “Проф. Д. Стаматов”-Варна и СБОБАЛ–Варна, с обща площ 13 317.02 м². В клиничните бази на всеки студент по медицина се падат около 5.45 м² учебна площ.
7. Учебната и научноизследователската работа в МФ е логистично подсигурана и отвивариум с РЗП 530,80 м².

Общата площ на залите за учебна дейност е 13 317.02 м², разполагащи със 7 519 работни места, като за сравнение през 2013 г. общата площ на залите за учебна дейност е била 10 165 м² с 5 869 работни места. Аудиториите, специализираните учебни зали и

лабораториите са оборудвани на съвременно ниво и предоставят много добри условия за водене на учебния процес и НИД.

“Център за клинични симулации“, позициониран в УМБАЛ „Св. Марина“, предоставя над 75 студентски работни места – 3 семинарни зали с по 15 места и 3 кабинета за симулационна медицина с капацитет да поемат по 10-12 обучаващи се, а фойето на Центъра може да се трансформира в аудиторна зала с капацитет до 30 места. Подобряване материално-техническата база на редица катедри, свързана с повишаване качеството на обучение, като зала за минимално инвазивна кардиохирургия; устройство за съхраняване и архивиране на виртуални микроскопски препарати; модуларен мултифункционален 3D и биопринтер и създаване на инфраструктура за 3D- и биопринтиране на персонализирани пространствено контролирани изследователски, диагностични и терапевтични импланти, протези, медицински устройства и консумативи; визуализираща система Dako En Vision за имунохистохимични изследвания; Ехограф bk3000 МРТ/УЗ Фюжън система; мрежови устройства за предаване на живо на операции по време на теоретични семинари, ехографски апарат, окомплектован за диагностика на мускулоскелетни заболявания; ДНК секвенатор от ново поколение, 3D микроскоп с интраоперативна оптична кохерентна томография и система за фундоскопия; мултимодулна видео-ендоскопска апаратура, Робот Da Vinci Xi." и др. Спортно-техническата база ползвана от студентите от специалност медицина е на площ 1 496 кв. м. в две сгради – Ректорат и Медицински колеж и включва спортен салон на два етажа в сградата на Ректората 1318 кв. м и спортен салон в сградата на колежа 178 кв. м. ВУ използва и бази на Община Варна по съответните спортове. Социално-битовата база за студенти включва две студентски общежития с общ капацитет 1118 легла, използвана и от чуждестранни студенти и един студентски стол. Наличната леглова база удовлетворява 100% от нуждите на студентите.

6.1.2. Наличие на компютърни зали със специализирано оборудване и осигурен достъп на преподаватели и студенти. Броят на компютри в учебните зали за студентите от МУ–Варна възлиза на 600 броя общо, разпределени в 27 компютърни зали, преподавателски кабинети, лаборатории и отделно 82 броя в библиотеката и филиалите. Някои от компютърните зали позволяват групово провеждане на текущ контрол, изпити, или част от изпити в електронната платформа Blackboard. Компютърната мрежа на МУ-Варна е сегментирана в няколко виртуални мрежи – студентска, преподавателска, административна, библиотечна, мрежи на отделните факултети, ползва скорост 1000 Mbps и обезпечава услуги на над 1800 потребителя. Компютрите в учебните зали са свързани с Интернет със скорост 1 750 Mbit/s. Разширена е безжичната мрежа, предоставяща свободен достъп до Интернет за студенти и преподаватели. Осигурени са персонални камери, слушалки и периферия, както и над 100 лаптопа за преподаватели. Отдел информационно осигуряване и технологии с 2 два сектора - “Софтуерни продукти” и “Компютърна поддръжка” играе ключова роля при поддръжката на компютърната техника и софтуера. Изградена е оптична връзка до всички сгради на МУ-Варна и система за видеоконферентна връзка с операционни зали в УМБАЛ „Св. Марина“.

6.1.3. Информационното и ресурсно осигуряване на учебната и научната дейност се обезпечава от Библиотеката на МФ. Тя разполага с обща площ от 1 700 кв. м., от които 1 000 кв. м. са книгохранилища и 700 кв.м. са активно използвани помещения. Библиотеката разполага с достъпни за студентите по медицина 215 броя работни места и 60 броя компютри за свободен достъп. Притежава около 162000 тома библиотечни единици и над 550 заглавия книги и учебници в електронен вид. Фондът от учебници и учебни помагала наброява около 50 000 тома и 350 заглавия в електронен вид. Броят на списанията, подходящи за обучение, специализация и разработка на дисертационни трудове са 1 219, като от тях 330 са достъпни в електронен вариант. Получени са нови 1954 книжни единици, подходящи за обучението по специалност „Медицина“. Дигитализирани са учебници и учебни помагала на автори от Университета. МФ на МУ-Варна има абонамент за базата данни MEDLINE Complete, пълнотекстов достъп до списанията и архива на Springer, достъп

до 3D Хирургичен атлас /Торонто/, базите данни на ELSIVIER – STADDdx и RADPrimer, абонаментен достъп до UpToDate. Студентите, докторантите, специализантите и преподавателите от МФ могат да използват още: EBSCO Discovery services, Springer Link, eLIBRARY.RU, BioMedCentral, Medknow Publications, WorldWideScience.org, Freebook.com, BooksMed, Oxford Journals и др. Библиотеката притежава интерактивни учебници AccessMedicine на издателство McGraw-Hill – около 70 основни учебника за всички курсове на обучението. Осигурен е отдалечен свободен достъп до информацията в Библиотеката, който позволява се ползва, както от личните си компютри, така и от вкъщи. Има изграден електронен каталог, достъпен в университетската компютърна мрежа, както и нов двуезичен, на български и английски, уебсайт. Удължено е работното време на читалните и компютърните зали в библиотеката през време на сесиите.

6.1.4. Преподавателите от МФ са участвали в значим брой печатни издания, осигуряващи пълноценно обучение на студенти, докторанти и специализанти. Утвърден през годините е отдел „Издателска дейност“ и Университетско издателство на МУ-Варна. Основни функции на Отдел „Издателска дейност“ са обслужване на печатните и издателски нужди за учебния процес, подготовката и издаването на книжната и онлайн научна продукция на университета, изготвянето на печатни материали за обслужване на учебната дейност. През последните години са отпечатани над 330 книги, като много от тях са на катедри от МФ. Издава се и преводна, международно утвърдена учебна литература. Университетското издателство предлага своята продукция, както и друга медицинска литература в 3 книжарници и в онлайн магазин.

6.1.5. Осигурена е оптимална среда за дистанционно обучение и съответните за това информационни продукти. Увеличени са ресурсите за информационни технологии под формата на увеличаване скоростта към интернет, увеличаване броя лицензи за видеоконферентни връзки чрез webex, увеличение капацитета на сървърите, които обслужват системата за електронно обучение. Обучението по всички специалности се провежда основно чрез електронната система Blackboard, даваща възможност за качване на учебна и допълнителна информация, за провеждане на тестове и за автоматично електронно оценяване, както и чрез някои други технически методи, средства и платформи за електронно дистанционно обучение. Периодично се актуализира информацията и презентациите по дисциплините, изучавани във факултета. Общото количество инсталирани материали достига близо 550 GB – лекции, упражнения, видео материали и т.н., а общият брой на потребителите (преподаватели, студенти, специализанти, докторанти) към декември 2020 г. е 9 977. Създаването, използването и управлението от страна на преподавателите на информационни продукти за отдалечен достъп и на електронни учебни ресурси в платформата „Blackboard“ се организира, координира и подпомага от Интернационалния център за електронно и дистанционно обучение. Осигурен е софтуерът Articulate 360 Teams, който дава възможност за креативно и максимално ефективно разработване на онлайн курсове, упражнения и видео курсове от преподавателите. Използва се и приложението Online Live – обучение чрез основната безплатна версия на апликацията Zoom.

6.1.6. Административното обслужване на студентите е регламентирано в Правилника за учебната дейност на МУ-Варна. МФ успешно въвежда и разширява използването на електронни форми на административно обслужване на студентите, като електронната платформа WEBSTUDENT. Тя улеснява достъпа на студентите до информация и дава възможност да се проверява онлайн пълния студентският статус /студентско досие/, да се получават сведения за всяка актуализация в учебни програми, да се подават онлайн заявления за общежития, стипендии, промяна на студентското положение, плащане на семестриална такса онлайн, електронно банкиране, онлайн записване за семестър, електронно кандидатстване и получаване на информация за одобрение при участие в свободно избираеми дисциплини, записване за вид спорт по избор и др. Въведен е модул „TEACHER“ към WEBSTUDENT. Всеки преподавател от МФ може да направи справка за

собствените си учебни занятия, да разгледа зписите на всички специалности, да обяви приемно време за консултация на студентите, да направи справка за свободни зали и други. Въведена е електронна заверка на семестъра, както и софтуер Schoolhouse Test 4 за разпределение за летније практики и преддипломен стаж.

Констатации за изпълнение на критериум 6.1.

МФ изпълнява критериите и изискванията на стандарта. Отчита се сериозно развитие по отношение условията за обучение (учебни зали, средства за презентация, клиники, лаборатории за обучение и изследователска работа, учебни помагала за студенти и докторанти, издателска дейност, библиотечен фонд и пр.), както и за подпомагане обучението на студентите. Осигурена е оптимална среда за дистанционно обучение и съответните информационни продукти. МФ успешно въвежда и разширява използването на електронни форми на административно обслужване на студентите. Академичният състав и ръководството показват определено разбиране относно значението наличието на качествени учебни ресурси и оказването на адекватна помощ на студентите, които са ключови фактори за качеството на обучението.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалност от регулирана професия и последващата реализация на завършилите.

7.1.1. МУ–Варна има изградена система за управление на информацията, като се гарантира адекватно събиране, анализ и използване на получената информация при оптимизиране на ефективността и качеството на управление. В МФ се събира периодично обобщена информация, свързана с управление на качеството на образованието, включваща профила на студентската популация; развитието, успеваемостта на студентите и процента на отпадналите; студентската удовлетвореност от качеството на обучение; осигуреността на образователната дейност с учебни и преподавателски ресурси; прилаганите методи на преподаване и оценяване по отделните дисциплини и тяхната ефективност; състоянието на учебните планове и програми на отделните специалности, образователно-квалификационни степени и професионални направления; наличните ресурси в подкрепа на кариерното развитие на студентите и на завършилите; кариерно развитие на завършилите; информация за оценката на потребителите за подготовката на завършилите кадри. Тази информация е обект на обсъждане и анализ на заседанията на колективните органи на управление и от Ръководството на ВУ.

Мнението на студентите и потребителите на завършилите студенти е приоритетно за МФ, като за целта има оповестена политика за включването им в Системата за управление на качеството. Тя предвижда участие в Централната и факултетните комисии по управление на качеството, участие в Програмните съвети, групови и индивидуални срещи със студенти за обсъждане качеството на обучение във ВУ. Във МФ регулярно се провеждат анонимни анкети сред обучаващите се, което е част от мерките за повишаване качеството на учебния процес, както и търсене на обратна връзка от тях. Системно се оповестяват резултатите от различните форми на проучване мнението не само на студенти, но и на работодатели за качеството на подготовката на обучаваните, за трудовата реализация на завършилите студенти, за предприетите действия по решаване на отправените препоръки. Осъществява се периодична и обективна самооценка с използване студентското мнение за актуализиране методите на преподаване, както и за подобряване на материалната база. Провеждат се регулярни срещи на обучаващите с Декана и Зам.Декана на МФ и анализира мнението на студенти, обучаващи се в българоезична и англоезична програми. Информацията, получена от студентите дава възможности за информирана оценка, анализ и действия от страна на структурите на МФ, отговарящи за качеството на образованието. Ръководството на

Факултета по медицина си партнира активно и със Студентския съвет и АСМБ в дейности, целящи да осигурят качествено обучение.

Вниманието на МФ и преподавателите му към научноизследователските интереси на студентите-медици се свързва с провеждане на Черноморски симпозиум за млади учени в сферата на биомедицината, съвместни научни разработки между учени от отделни катедри и студенти. МФ е партньор на студентите в осъществяването на тяхната инициатива „Медикафе“, чиято цел е скъсяване на дистанцията между преподаватели и студенти и подобряване на професионалната насоченост на бъдещите лекари. Във МФ периодично се провеждат текущи анализи за успеваемостта на студентите, както и ежегоден анализ на профила на студентската популация. Разработена е система за събиране и анализиране на информация за реализацията и развитието на завършилите студенти, основаваща се на анализа на анонимни анкетни карти. Целта е да се получи обратна информация за оценка на цялостната подготовка по време на следването и преддипломния стаж и проучване професионалната реализация на завършилите кадри.

7.1.2. В МФ има създадени традиции за връзка с възпитаниците. Клубът на възпитаниците включва както членове, така и приятели на ВУ и е отворен към всеки, който има някаква академична, професионална, бизнес, научна или емоционална връзка да стане член или приятел на Алумни клуба. Той има всеобхватна и перспективна програма за дейности, спазвайки правилата на утвърдени европейски и американски клубове и следва техния модел на организация. Проведени са редица инициативи с участието на бивши възпитаници на МФ, които живеят и работят в чужбина. Осъществява се привличане към Алумни Клуба на приятели на МФ, учени с международен престиж, които не са завършили Университета, но са съпричастни на редица инициативи и съвместни проекти. Алумни Клубът, заедно с ИМАБ, осигурява квалификации, дългосрочни и краткосрочни, на млади български лекари в чужбина – Европа, САЩ, Израел.

7.1.3. Поддържат се собствени информационни масиви за световните постижения в специалност от регулираните професии „Медицина“ и актуалността на предлагания учебен материал. МФ предлага образование и изграждане на конкурентоспособни кадри, което налага регулярен анализ на информацията за насоките и развитието на специалност „Медицина“ в световен мащаб. Съвместимостта с учебните програми на други Висши училища в България, Европа и извън Европейския съюз се доказва чрез утвърдена учебна и професионална мобилност на студенти и завършили МФ. Утвърдени са правила за академично признаване на периоди на обучение и практика в чужбина, свързани с мобилността на студентите в рамките на договорни взаимоотношения с чуждестранни висши училища и европейските програми за образование и обучение. Провежда се сравняване на учебните програми с университетите в Сегед (Унгария), Фрайбург (Германия) и някои други страни за признаване и успешно прехвърляне на студенти от тези университети.

Констатации за изпълнение на критериите 7.1.

МФ на МУ-Варна изпълнява критериите и изискванията на стандарта. Факултетът има изградена система за управление на информацията, гарантираща адекватно събиране, анализ и използване на получената информация при оптимизиране ефективността и качеството на обучение. Има изградени традиции за връзка с възпитаници на МФ, като мнението им, както и това на студенти и потребители се използва за периодична и обективна самооценка. Осигурява се регулярно обновяване на програмите, а тяхната съвместимост с тези на други ВУ в България, Европа и извън Европейския съюз се доказва чрез учебната и професионална мобилност на студенти и завършилите МФ. Налице е добра административната подкрепа и оптимално публично оповестяване на данните.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението

8.1.1. МФ на МУ-Варна оценява отговорността си към продължаващото обучение на здравните професионалисти, развиване на здравната информираност, както и необходимостта от представяне на дейността си пред обществото. ВУ, в т.ч. и МФ, имат разработена, приета и оповестена медийна политика и създаден медиен съвет, който има задължението да прилага и актуализира тази политика. За своевременно информиране на обществеността за дейността си, МФ използва редица институционални информационни канали като: официалния сайт на МУ–Варна /на български, английски и немски език/; Сайт на университетската online телевизия MU-Vi.tv; Сайт на университетската библиотека; Сайт на университетското издателство; Официалната страница на Университета в социалната мрежа Facebook; Институционален канал на МУ–Варна в YouTube; Към предлаганата мрежа от медийно канали се включват допълнително и Официален сайт на Студентски съвет към МУ; Facebook страница на Студентски съвет; Сайт на Асоциацията на студентите по медицина във Варна; Сайт на ежегодния студентски научен форум с международно участие; Facebook страници на филиалите на МУ–Варна; Сайт и Facebook страница на Музея по история на медицината; Facebook страница на Университетския център по източна медицина; Сайт на Центъра за кариерно развитие. Ежегодно се отразяват в медиите теми от научната, учебната, културната и спортната дейности. Сайтът на МУ–Варна и конкретно частта за МФ представя пълна и актуална информация за професионалното направление и специалност от регулираните професии “Медицина“. В рубриката „Студенти“ са публикувани сроковете и необходимите документи за записване и таксите за обучение. Публикуват се учебни планове и програми, свободно избираемите и факултативните дисциплини, конспекти, учебните графици и графичите за изпитните сесии, срокове и документи за дипломиране по факултети и специалности. На интернет страницата на ВУ са показани възможностите за летни и преддипломни стажове, както и за студентски обмен. Важно място в информационния масив за обществеността заема Университетската телевизия на МУ–Варна MU-Vi.tv. Предлагат се специализирани програма за професионалисти в областта на медицината, образователна програма, здравно-просветна програма, както и информация за инициативите и събитията от университетското ежедневие.

8.1.2. В МФ са разработени, публично оповестени и се прилагат редица вътрешно-нормативни документи, осигуряващи пълноценния „жизнен цикъл“ на студента по медицина. Всички документи са публикувани на интернет страницата на МУ–Варна.

8.1.3. МФ периодично обявява условията за обучение, квалификационни форми и перспективите за професионална реализация, които предлага специалността от регулираните професии „Медицина“. В МФ се осъществява следдипломно обучение за придобиване на специалност за медицински и немедицински кадри с висше образование в системата на здравеопазването с образователно-квалификационна степен “магистър”. Правилата за приемане на специализанти се утвърждават от АкС. Цялостната организация, координация и контрол на следдипломното обучение (СДО) се осъществяват от Заместник-ректора по кариерно развитие и Отдел СДО. Обучението протича по План-програми, съобразени с Наредба № 34/2006 г. и Наредба № 1/ 22.01.2015 г. и са на разположение в Отдел СДО и в интернет-страницата на ВУ. Ежегодно се разработват графици за задължително теоретично обучение на специализантите, съответстващо на учебните програми. МФ предлага възможности за провеждане на продължаващото обучение чрез тематични курсове, индивидуално обучение и други форми по програми, утвърдена от съответните Катедрени съвети. МФ предоставя информация и за провежданите обучения по Високоспециализирани дейности (ВСД), чрез които се придобива професионална квалификация за извършване на ВСД в определена област на медицината. МФ предоставя възможност на лица с придобита професионална квалификация „магистър-лекар“ за продължаване на обучението им в ОНС „Доктор“ в 40 докторски програми.

8.1.4. Информация за популяризиране на научната продукция и творчески изяви на студенти и преподаватели се осъществява предимно от Отдел „Издателска дейност“. Основните му функции са подготовката и издаването на книжната и онлайн научна продукция на Университета, в.т.ч и МФ, както и обслужването на печатните и издателски нужди за учебния процес, за административни цели, работа със Студентския съвет, за нуждите на университетски кампании, подготовка на рекламни печатни материали за научни събития и т.н. Издателството разполага със собствена печатна база. Отделът осъществява организацията, печатът и издаването на периодичните научни издания на университета – списанията на английски език Scripta Scientifica Medica, Scripta Scientifica Pharmaceutica, Scripta Scientifica Salutis Publicae, новото англоезично студентско научно издание Scripta Scientifica Vox Studentium, както и периодичните издания на български език: „Варненски медицински форум“, „Журнал на Медицински колеж-Варна“ и университетски бюлетин „Инфоакадемика“. Функционира разработената в издателството онлайн платформа Scientific Online Resource System (SORS. С цел повишаване нивото на научната продукция се използва методът на “двойно сляпо рецензиране“, както и софтуер за плагиатство, чрез програмата iThenticate. Повишена е международната видимост на научните разработки и стремежът към отворена наука, като Библиотеката инициира създаването на индивидуални профили с научните публикации на академичния състав и в частност на МФ в Google Scholar, асоциирани към сайта на ВУ. Създаден е университетски институционален Репозиториум с отворен достъп към Библиотеката на ВУ. Организиран са профили и са депозирани автореферати на дисертации, както и голяма част от дипломните работи на студенти и докторанти, като всичко депозирано там автоматично се влива в Google Scholar профила на автора. Репозиториумът е част от портала DART Europe. Качен е онлайн пълният архив на Scripta Scientifica Medica – най-старото периодично издание на МУ-Варна. Попълнен е Научния регистър към МОН с профилите на учени и преподаватели от МФ на МУ-Варна. Всички събития – научни форуми, здравни и социални кампании, организирани от или с участието на студенти се отразяват в някои от информационните канали на официалния сайт. МФ традиционно организира редица национални и международни научни форуми и стимулира участието на преподаватели и докторанти в научни форуми в страната и чужбина.

8.1.5. Процедурата за селекция на участници в мобилности по програма „Еразъм +“ се осъществява на институционално ниво и е организирана така, че да гарантира безпристрастност, прозрачност и справедливост на избора, както и липса на конфликт на интереси от страна на лицата, осъществяващи селекцията. Процедурата за селекция на участници в мобилности по програма „Еразъм+“ се одобрява от екипа по програма „Еразъм+“ в МУ-Варна, като условията за участие в мобилности са отразени в селекционна процедура за подбор на участници.

Констатации за изпълнение на критерии 8.1.

МФ предоставя точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по медицина. Има разработена медийна политика и специализиран медиен съвет, използващ редица институционални информационни канали. Периодично се обявяват условията за обучение, квалификационни форми и перспективите за професионална реализация. Популяризирането на научната продукция и творчески изяви на студенти и преподаватели се осъществява от специализиран отдел, вкл. печатът и издаването на периодичните научни издания. Процедурата за селекция на участници в мобилности по съответни програми се осъществява на институционално ниво и гарантира прозрачност и справедливост.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии при обучението по специалност от регулирана професия

9.1.1. МФ осъществява текущ мониторинг и периодична актуализация на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, като проследява: съответствие на учебните програми с програмите във водещи чуждестранни и български университети; съответствие на учебните програми с изискванията на работодателите по отношение на придобиваните знания, умения и компетентности на завършващите студенти; съответствие на учебните програми с изискванията и очакванията на студентите. Изменения и актуализации на учебните програми по изучаваните дисциплини се правят в следните случаи: при настъпили промени в ЕДИ за специалността; нови тенденции и изисквания на европейската образователна система, стандарти и законодателство; новости в медицинската наука и практика; частични корекции в хорариума; въвеждане на нови методи и форми на обучение и оценяване знанията на студентите. Към задължителните дисциплини е създадена нова учебна програма по Клинична имунология в рамките на хорариума по Вътрешни болести. В списъка на избираемите дисциплини са правени промени, съобразени с интересите на студентите и новости в медицинската наука.

Позицията на студентите за тяхната удовлетвореност от образователния процес, актуалността на учебните програми и необходимостта от промяна се проучва чрез: участие на представители на студентите в органите на управление – Факултетен съвет, Програмен съвет, Комисия по качеството; периодични срещи на ръководството на Факултета със Студентския съвет; периодични срещи със студентите по курсове; анкети със студентите по време на следването и с дипломантите. Чрез текущо проучване мнението на потребителите на кадри за качеството на подготовката на завършващите специалисти се осигурява допълнителна информация за актуализация на учебните програми.

9.1.2. Периодичното анализиране и огласяване на резултатите, свързани с методите на преподаване и оценяване на постиженията на студентите е регламентирано в Правилника за дейността на МУ-Варна. Академичният съвет приема годишния отчет за резултатите от дейността на ВУ. Факултетният съвет задължава катедрените съвети най-малко един път годишно да правят анализ на изпитните сесии и да обсъждат методиката на провеждане на семестриалните и държавните изпити. Освен периодични, се провеждат и текущи анализи: катедрите и учебните сектори анализират успеваемостта на студентите след всеки колоквиум и след всяка сесия. Всяка катедра приема общи правила и индивидуални системи за контрол и измерване на резултатите от обучението по съответните учебни дисциплини, които се залагат в учебните програми. Отделните системи и правила се обсъждат на Програмен съвет и се приемат на Факултетен съвет. Традиционните методи (писмена и устна форма) за провеждане на изпити се съчетават със съвременните чрез използване на платформата Blackboard. Въведени са точни и ясни правила и критерии за провеждане на изпитите чрез платформата Blackboard. МУ-Варна притежава система за обслужване на студентите Web-student. Чрез нея всеки студент вижда своите оценки, заверки, отсъствия и може да извърши онлайн записване за семестър, плащане на такси, записване за избираема дисциплина или вид спорт.

Констатации за изпълнение на критериите 9.1.

В МФ на МУ-Варна се прилагат утвърдени практики за мониториране и актуализиране на учебните програми. Актуализацията на учебните програми е периодична във връзка с постиженията на науката и в отговор на заявени потребности от студентите и потребителите на кадри. Анализира се успеваемостта на студентите в процеса на тяхното обучение.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми за специалността от регулираните професии

10.1.1. Външното оценяване на качеството на обучението за МУ-Варна се осъществява от НАОА (Национална агенция за оценяване и акредитация) при всички процедури за акредитация. При издаване на решение за акредитация агенцията дава и препоръки. Изпълнението на тези препоръки САНК (Следакредитационно наблюдение и контрол) подлежат на проверка и отчитане. В МУ–Варна се осъществява външно оценяване и от чуждестранните партньори по съвместните образователни програми във връзка с тяхното валидиране. При него се оценяват главно прилаганите академични стандарти в образователната дейност, качеството на обучението и системата за неговото управление, материалната и информационната база на ВУ и сътрудничеството му с чуждестранни висши училища и институции.

10.1.2. В МФ непрекъснато се анализира конкурентната среда. Оценка се правят периодично на базата на достъпна информация от сайтовете на други университети, в които се обучават студенти от специалност „Медицина“. Изучава се състоянието на пазара на труда и се установява, че студентите от специалността, дипломирани в МФ имат много добри възможности за реализация както в цялата здравеопазна система на страната, така и в чужбина.

10.1.3. Изпитните процедури се осъществяват по графици, които се публикуват на сайта на ВУ. При оценяване на учебните практики в комисията се включват и представители на потребителите на кадри от институциите, в които студентите провеждат практическото си обучение.

10.1.4. През изминалия период е проведен външен одит, свързан с процедурата по САНК, (НАОА Протокол № 11/21.06.2018 г.) по изпълнение на препоръките при получената програмна акредитация на специалност от регулираните професии „Медицина“ МУ-Варна, който е установил, че са предприети мерки и са изпълнени направените препоръки.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

За отчетания период МФ е преминал вътрешни одити по график и един по САНК. Познава конкурентната среда. В изпитните комисии се включват представители на потребителите на кадри.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През акредитирания период в МУ-Варна са направени сериозни крачки по отношение на развитието на академичния състав, материално-техническата база, информационното обслужване, прилагането на интерактивни платформи за обучение и самообучение за специалността от регулираните професии „Медицина“. Студентите се включват активно във всички дейности на ВУ, в т.ч. НИД. Броят на обучаваните студенти по специалност “Медицина” в Медицинския университет – Варна през последните шест години е нараствал, както следва: 2015/2016 – 1750 студенти (156 дипломирани), 2016/2017 – 1920 студенти (164 дипломирани), 2017/2018 – 2171 студенти (160 дипломирани), 2018/2019 – 2446 студенти (297 дипломирани), 2019/2020 – 2623 студенти (337 дипломирани) и 2020/2021 – 2620 студенти. МУ-Варна е ограничавал възможностите си за приемане на студенти в рамките на предоставения му капацитет, който за последен път е увеличен през **2017 година с 20%** - от **2200 на 2640 студенти** (Протокол №1/12.01.2017 г.).

Въз основа на направените констатации, ПКЗС предлага на Акредитационния съвет да даде право на Медицинския факултет към Медицинския университет „Проф. д-р П. Стоянов“-Варна да провежда обучение с капацитет 3000 студенти за специалността от регулираните професии „Медицина“.

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. Да се предвиди извънаудиторна заетост за всички учебни дисциплини.

Срок: м. септември 2021 г.

2. Да се направят нужните промени при прилагането на кредитната система, за да се получи съответствие на реалната студентска аудиторна и извънаудиторна заетост и кредитните оценки по задължителните дисциплини.

Срок: м. септември 2021 г.

3. Да се предвиди самостоятелно присъждане на кредити на клиничната практика, преддипломния стаж и държавните изпити.

Срок: м. септември 2021 г.

Председател на ПКЗС:

/ проф. д-р Б. Богов, дм /